

Pluskvamperfekt

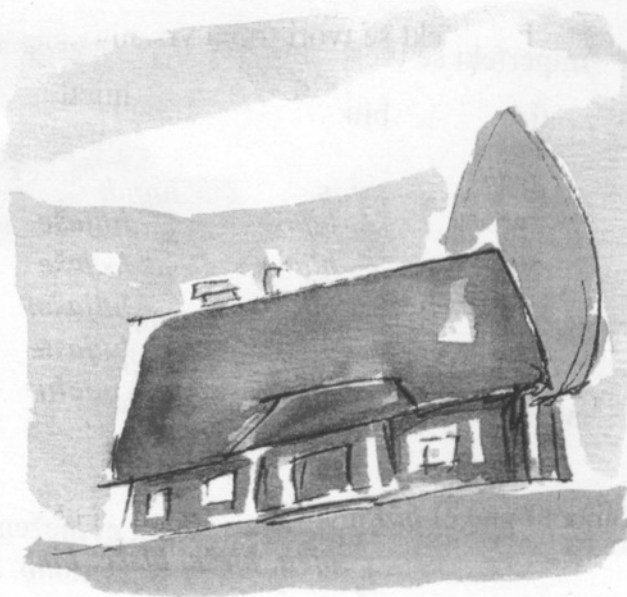
Kuća Sakačevih

Bila je to kuća moga djeda i babe, nazvana "kuća Sakačevih" ili prosto "kuća prezidentova". Pod tim jyu je imenom bila nekad poznavala cijela Požega, a poznaju je svi stariji Požežani još i danas, kada djeda i babe davno više nema i kada ona davno već nije ni njihova ni naša. Tuđi je svijet bio ušao u nju i unio svoju dušu pod njen krov i tako životom svojim izbrisao ono što je u njoj bilo i ostalo – naše.

Ta je, eto, kuća bila zapravo moje jedino djetinjstvo.

Ja se doduše nisam bila u njoj ni rodila, ni prohodala, ni protepala prve riječi – sve se to zbilo drugdje, u kući trgovca Konjovića u Ulici sv. Florijana – ali sam u njoj proživjela, ili, bolje reći, prosanjala svoju četvrtu, petu i šestu godinu, sve dok se nismo iz Požege preselili u Zagreb gdje sam pošla u prvi razred osnovne škole.

(Zdenka Marković, *Prozori mog djetinjstva*, ulomak)

Kakva su autoričina sjećanja na djedovu i bakinu kuću?

U ulomku romana pripovijeda se u prošlome vremenu. Pronađi perfekte u tekstu.

U objema surečenicama sljedeće složene rečenice izrečena je prošla radnja.

Usporedi ih. Koja se dogodila prije, a koja poslije?

1. surečenica

Tuđi je svijet **bio ušao** u nju i **unio** svoju dušu pod njen krov...

Ja se doduše **nisam bila** u njoj ni rodila, ... ali ... **sam** u njoj **proživjela** ...

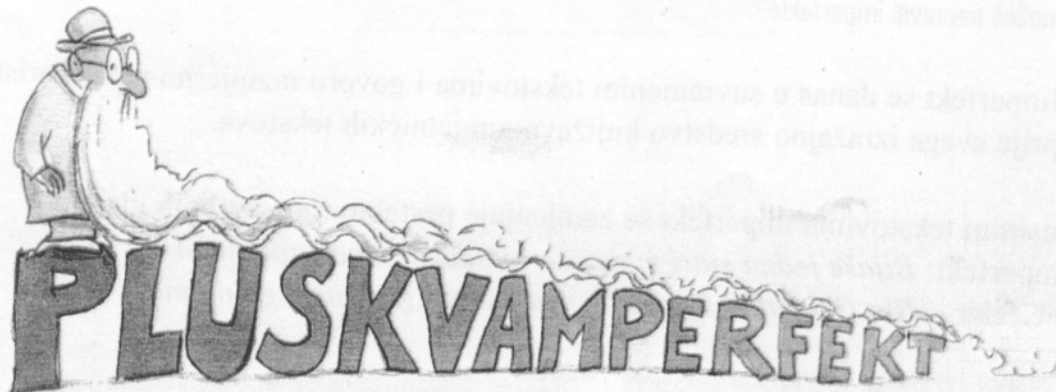
PLUSKVAMPERFEKT

– radnja se dogodila **prije** prošle radnje izrečene u 2. surečenici

2. surečenica

PERFEKT

– radnja se dogodila **poslije** prošle radnje izrečene u 1. surečenici

Pluskvamperfekt je pretprošlo glagolsko vrijeme kojim se izriču radnje koje su se dogodile **prije** neke druge prošle radnje.

 Pluskvamperfekt je složeno glagolsko vrijeme:

bio je ili bijaše / bješe ušao

bila sam ili bijah / bjeh proživjela

Budući da se tvori s glagolskim pridjevom, i pluskvamperfekt (kao i perfekt) razlikuje rodove.

bio (bila) sam; bijah / bjeh poznavao (poznavala)

bio (bila) si; bijaše / bješe poznavao (poznavala)

bio (bila) je; bijaše / bješe poznavao (poznavala)

bili (bile) smo; bijasmo / bjesmo poznavali (poznavale)

bili (bile) ste; bijaste / bjeste poznavali (poznavale)

bili (bile) su; bijaste / bjeste poznavali (poznavale)

 Pluskvamperfekt se može zamijeniti perfektom ako je iz teksta jasno da jedna prošla radnja prethodi drugoj:

*U njoj **sam bila prosanjala** dio djetinjstva, sve dok **nismo preselili** u Zagreb.*

*U njoj **sam prosanjala** dio djetinjstva, sve dok **nismo preselili** u Zagreb.*

Pluskvamperfektom se izriče i radnja koja se odvija istovremeno s drugom prošlom radnjom. Npr.

*Kada **su** baka i djeda **bili živjeli** u toj kući, **poznavala ih je** cijela Požega.*

PLUSKVAMPERFEKT

PERFEKT